College van beroep
voor de examens

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

U I T S P R A A K 2 0 - 0 6 3

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van [naam], appellant

tegen

[naam], in haar hoedanigheid van examinator, verweerder

Procesverloop

De toetsing van de onderwijseenheid [X] (hierna: onderwijseenheid) bestaat uit een tentamen met een weging van 70% en een werkgroepcijfer met een weging van 30%.

Op 5 februari 2020 heeft verweerder aan appellant bekendgemaakt dat hij voor het tentamen van de onderwijseenheid een 6 heeft behaald.

Op 13 februari 2020 heeft verweerder aan appellant bekendgemaakt dat hij voor het werkgroepcijfer van de onderwijseenheid een 9 heeft behaald. Daarmee is zijn eindcijfer op een 7 gekomen.

Bij brief van 23 maart 2020, ontvangen op 26 maart 2020, heeft appellant tegen dit besluit administratief beroep bij het College ingesteld.

Op 20 april 2020 heeft verweerder onderzocht of een minnelijke schikking met appellant kon worden getroffen. Er is geen minnelijke schikking bereikt.

Op 23 april 2020 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op 27 mei 2020 tijdens een (online) zitting van een kamer uit het College. Appellant heeft aan de zitting deelgenomen. Namens verweerder hebben [namen], respectievelijk voorzitter en lid van de examencommissie [X], deelgenomen.

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden
Voor de onderwijseenheid kunnen 5 ECTS behaald worden.

Op 23 januari 2020 heeft appellant het tentamen voor de onderwijseenheid afgelegd. De herkansing van het tentamen zou plaatsvinden op 31 maart 2020.

Op 13 maart 2020 heeft de Universiteit Leiden het besluit genomen om over te gaan op onderwijs en tentaminering op afstand gelet op de uitbraak van COVID-19.

Op 17 maart 2020 hebben de opleidingsdirecteur en de voorzitter van de examencommissie een e-mail gestuurd aan alle examinatoren over de invulling van tentaminering. Daarbij zijn richtlijnen verstrekt die in overleg met het Faculteitsbestuur en het Onderwijs Servicecentrum (OSC) zijn opgesteld.

De examinator van de onderwijseenheid heeft besloten dat het werkgroepcijfer het eindcijfer wordt voor de studenten die gezakt zijn voor het tentamen op 23 januari 2020 of niet aan dit tentamen hebben deelgenomen, maar wel de onderwijseenheid dit academisch jaar hebben gevolgd en geslaagd zijn voor de theorietoetsen in de werkgroepen. Alle andere studenten (degenen die gezakt zijn voor de theorietoetsen in de werkgroepen of de werkgroepen van een eerder academisch jaar hebben gevolgd) dienen online thuis een tentamen af te leggen.

2 – De gronden van het beroep
Appellant stelt zich op het standpunt dat hij voor de onderwijseenheid een 9 dient te krijgen. Naar zijn mening is het onrechtvaardig dat zijn eindcijfer lager is geworden doordat het cijfer voor het tentamen van 23 januari 2020 is meegewogen in het eindcijfer. Dit creëert een ongelijkheid ten opzichte van studenten die gezakt zijn voor het tentamen op 23 januari 2020 en alsnog voor de onderwijseenheid zijn geslaagd als zij een voldoende voor het werkgroepcijfer hebben behaald.

3 – Het standpunt van verweerder
Verweerder stelt zich op het standpunt dat de beoordeling van de onderwijseenheid door appellant op de in de studiegids beschreven wijze heeft plaatsgevonden. Hij heeft immers zowel het tentamen als het werkgroepcijfer met voldoende resultaat afgesloten. Verweerder is er geen voorstander van om correct

toegekende cijfers achteraf in te trekken of te herzien. Sinds dit academisch jaar (2019-2020) zijn theorietoetsen in de werkgroepen verplicht. Dit betekent dat de leerdoelen van de onderwijseenheid reeds in de werkgroepen zijn getoetst. Verweerder staat achter de beslissing het werkgroepcijfer in het academisch jaar 2019-2020 bepalend te laten zijn voor het eindcijfer als de theorieonderdelen in de werkgroepen waren behaald. Verweerder ziet dit weliswaar niet als de ideale wijze van toetsen, maar de door de uitbraak van COVID-19 ontstane bijzondere situatie rechtvaardigt een aanpak die ook administratief werkbaar moest zijn. Aandachtspunt was en is het voorkomen van studievertraging voor studenten. Verweerder heeft appellant aangeboden om een toelichting te geven op de wijze waarop deze onderwijseenheid is afgerond en het cijfer tot stand is gekomen indien hij wil deelnemen aan een competitieve selectie voor een masteropleiding en hij niet in aanmerking komt voor cum laude. Appellant heeft dit aanbod afgeslagen.

Ter zitting heeft verweerder onder meer het volgende toegelicht. Aan de onderwijseenheid hadden 614 studenten deelgenomen. Door de wijziging van de beoordeling behaalden 66 studenten alsnog de onderwijseenheid, terwijl zij het tentamen op 23 januari 2020 niet of niet succesvol hadden afgelegd. Bij een groep van 581 studenten bestond een verschil tussen het tentamen en het werkgroepcijfer. Nu deze 581 studenten de onderwijseenheid op de in de studiegids beschreven wijze hebben afgerond, wil verweerder deze beoordelingen niet aanpassen. Daarnaast zou aanpassing van 581 cijfers een te grote werklast met zich meebrengen voor de examinatoren. In de gekozen procedure hoefde slechts het cijfer van 66 studenten te worden aangepast. Verweerder heeft erkend dat deze wijziging van de beoordeling van de onderwijseenheid “second best” was. Het tentamen van 23 januari 2020 is met een gemiddelde van een 6 behaald. Het gemiddelde van het werkgroepcijfer was een 7,4. De in de studiegids beschreven drie leerdoelen zijn getoetst in de werkgroepopdrachten. Dit rechtvaardigde volgens verweerder de beslissing om de herkansing te laten vervallen voor degenen die het tentamen niet of niet succesvol hadden afgelegd en wel een voldoende voor het werkgroepcijfer hadden behaald. Voor appellant zou het 0,056 verschil in GPA uitmaken als zijn eindcijfer een 9 wordt voor de onderwijseenheid. Het feit dat appellant een 7 heeft behaald voor de onderwijseenheid hoeft een eventueel judicium cum laude niet in de weg te staan.

4 – Relevante regelgeving
In de Regels en Richtlijnen van de examencommissie van de opleiding [X] 2019-2020 is, voor zover hier van belang, het volgende vermeld:

2.3.5 De maatstaven
De examencommissie c.q. de examinator neemt bij beslissingen de volgende maatstaven tot richtsnoer, en weegt de belangen van de criteria tegen elkaar af:
1) Het behoud van kwaliteitseisen en selectie-eisen van een examen of een tentamen;
2) Doelmatigheidseisen te weten:
- tijdverlies voor studenten bij de voorbereiding van een examen of tentamen zo veel mogelijk te beperken;
- studenten zo snel mogelijk te bewegen hun studie te staken, indien het slagen voor een tentamen of examen onwaarschijnlijk is geworden;
- bescherming van de student tegen zichzelf als hij een te grote studielast op zich wil nemen;
- mildheid ten opzichte van studenten, die door omstandigheden buiten hun schuld in de
voortgang van hun studie vertraging hebben ondervonden;
- voorkomen van overbelasting van de examinatoren.

4.1.1 De vorm van de tentamens is vastgelegd in de OER en de Studiegids. In bijzondere gevallen kan de examencommissie in overleg met de examinator besluiten dat het tentamen in een andere vorm dan aangegeven zal plaatsvinden. De examinator maakt ten minste 25 werkdagen voor het afnemen van het tentamen namens de examencommissie bekend op welke wijze dit zal worden afgenomen.

In de studiegids is het volgende, voor zover hier van belang, vermeld over de onderwijseenheid:

Onderwijsvorm
8 hoorcolleges van 2 uur (weblectures beschikbaar).
8 werkgroepen van 2 uur (aanwezigheid verplicht).
Aanwezigheid bij de werkgroepen is verplicht. In geval van overmacht mogen maximaal 2 bijeenkomsten worden gemist. Indien men afwezig is bij de bijeenkomst waarbij men zelf moet presenteren leidt dit tot 2 punten aftrek op dit deelcijfer. Te laat komen (>10 min) wordt als afwezig gezien.

Toetsing
De colleges worden afgesloten met een tentamen dat bestaat uit circa 90 twee-keuzevragen (70% van het eindcijfer). De werkgroepen worden afgesloten met een werkgroepcijfer (30% van het eindcijfer). Compensatie is mogelijk indien tentamencijfer en werkgroepcijfer beiden ≥5.0 zijn.
Het werkgroepcijfer wordt opgebouwd uit 0,25 huiswerkopdrachten, 0,25 presentatie en 0,5 eindpaper. Huiswerkopdrachten en presentatie kunnen niet

herkanst worden. Indien het werkgroep eindcijfer < 5.0 kan een herkansingsopdracht worden gemaakt die het eindpaper cijfer vervangt.

5 – De overwegingen ten aanzien van het geschil
Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Het College hecht eraan voorop te stellen dat het begrip heeft voor de lastige situatie waarin verweerder was komen te verkeren. De Universiteit Leiden nam vanwege de uitbraak van COVID-19 op 13 maart 2020 het besluit om onderwijs en tentaminering op afstand af te laten leggen. De herkansing van de onderwijseenheid zou reeds op 31 maart 2020 plaatsvinden. Er resteerde dus niet veel tijd om een beslissing te nemen.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting concludeert het College dat verweerder zich ook heeft ingespannen om tot een zo goed mogelijke oplossing te komen. Verweerder heeft daarbij meerdere belangen afgewogen. Aandachtspunt was het voorkomen van studievertraging voor studenten. Verweerder had te maken met studenten die door de maatregelen van de uitbraak van COVID-19 terugkeerden naar hun land van herkomst. Tevens moest voorkomen worden dat de werklast voor examinatoren buitensporig hoog werd. Verweerder heeft overwogen dat de leerdoelen van de onderwijseenheid ook al volledig in de werkgroepen werden getoetst, zodat het schrappen van de herkansingsmogelijkheid niet tot inbreuk op de kwaliteitseisen aan de toetsing leidde. Verweerder heeft ten slotte naar andere mogelijkheden van beoordeling gekeken, maar dat leverde geen haalbaar alternatief op.

Het College overweegt dat gelet op bovenstaande overwegingen en in het licht van de in het instituut gegeven richtlijnen voor aangepaste toetsing in corona-tijd, de keuze voor het schrappen van het hertentamen voor de groep studenten die wel een voldoende resultaat hadden voor het werkgroepcijfer op zichzelf gerechtvaardigd leek. Deze keuze heeft echter ook een keerzijde. Zij brengt met zich dat studenten die binnen hetzelfde cohort deelnemen aan dezelfde onderwijseenheid niet op dezelfde wijze worden beoordeeld. Voor de ene groep is het werkgroepcijfer het eindcijfer, terwijl voor een andere groep het eindcijfer een gewogen gemiddelde is van het werkgroepcijfer en het eindcijfer.

Het College stelt vast dat verweerder heeft toegelicht dat studenten met alleen een voldoende resultaat voor het werkgroepcijfer volledig aan de eindtermen van de onderwijseenheid hebben voldaan. Dit betekent dat een beoordeling op basis van

alleen het werkgroepcijfer – volgens verweerder – op generlei wijze afbreuk doet aan de kwaliteit van het diploma. Niet valt in te zien waarom dit alleen zou gelden voor studenten die het tentamen niet of niet succesvol hadden afgelegd en wel een voldoende voor het werkgroepcijfer hadden behaald. Dat is echter wel het gevolg van de door verweerder gemaakte keuze. Door binnen één cohort toch een dermate groot verschil in beoordeling aan te brengen tussen de studenten die beide onderdelen voldoende hebben afgelegd en de studenten die alleen een voldoende werkgroepcijfer toegekend hebben gekregen, heeft verweerder gelijke gevallen (want het gaat hier om de beoordeling van studenten in hetzelfde cohort die dezelfde onderwijseenheid volgen) ongelijk behandeld en daarmee in strijd met het gelijkheidsbeginsel gehandeld.

Door deze keuze is appellant benadeeld. Hierbij weegt mee dat een zo goed mogelijk GPA van belang is voor de competitieve selectie van verschillende masteropleidingen. In het geval van appellant is het cijfer voor het tentamen nadelig van invloed geweest op zijn eindcijfer, terwijl dit toetselement ontbreekt bij degenen die alleen een voldoende voor het werkgroepcijfer hebben behaald. Dit betekent dat het beroep gegrond is en het besluit van 13 februari 2020, waarbij voor appellant het eindcijfer is vastgesteld op een 7, moet worden vernietigd. Omdat geen andere beslissing kan worden genomen, zal het College verweerder opdragen binnen vier weken na verzending van deze uitspraak het eindcijfer voor appellant voor de onderwijseenheid vast te stellen op een 9, zijnde het door appellant behaalde werkgroepcijfer en dit op de gebruikelijke wijze aan hem bekend te maken.

Ten overvloede merkt het College nog het volgende op. Zowel appellant als verweerder hebben gewezen op andere studenten die in een vergelijkbare positie verkeren als appellant. Appellant heeft zich opgeworpen als belangenbehartiger van deze studenten en verweerder heeft op deze – grote aantallen – andere studenten gewezen ter onderbouwing van de gemaakte keuze. Wat hier ook van zij, deze uitspraak betreft alleen appellant. Verweerder is op grond van deze uitspraak dan ook niet verplicht om de eindcijfers van de studenten die geen administratief beroep hebben ingesteld uit eigen beweging alsnog te wijzigen. Als andere studenten onder verwijzing naar deze uitspraak verzoeken hun eindcijfer te heroverwegen, dient verweerder daarop uiteraard een besluit te nemen. Tegen dat besluit staat vervolgens beroep open bij het College.

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

I. verklaart het beroep gegrond;
II. vernietigt het besluit van 13 februari 2020 voor zover daarbij het eindcijfer is bekendgemaakt;
III. draagt verweerder op binnen vier weken na verzending van deze uitspraak zorg te dragen dat aan appellant een eindcijfer wordt toegekend voor de onderwijseenheid, met inachtneming van wat in deze uitspraak is overwogen.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. K.H. Sanders (voorzitter), dr. A.M. Rademaker, dr. C.V. Weeda, mr. J. Nijland en E.L. Mendez Correa BA (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. M.S.C.M. Stoop – van de Loo.

mr. K.H. Sanders,
voorzitter

mr. M.S.C.M. Stoop – van de Loo,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: